

Internationale forbrugeraftaler

Jan Trzaskowski
Associate Professor, Ph.D.
Copenhagen Business School

1

Internationale tvister

- De fem »faser«
 - Værneting
 - Lovvalg
 - Det materielle (hvem har ret?)
 - Tvangsfuldbyrdelse
 - Begrænsninger som følge af internationale forpligtelser
 - Særligt fællesskabsretten
- Hvem sagsøger?
 - Chargeback-reglerne

2

Håndhævelsesret

- Direkte retshåndhævelse
 - Traditionel retshåndhævelse
 - Offentlig retshåndhævelse
 - Privat retshåndhævelse
 - Kontrakt / uden for kontrakt
 - Alternativ retshåndhævelse
 - Udenretslig tvistløsning
 - Dårlig omtale og tekniske skridt
- Ansvar for (lokal) medvirken

3

Suveræne stater

- Folkeretten
 - Staten, dens befolkning og territorium
 - Jurisdiktion, lovgivning og håndhævelse
- Anerkendt jurisdiktionskompetence
 - Territorialhøjhedens grundsætning
 - Personalhøjhedens grundsætning
 - Virkningsprincippet
 - Virkning + krænke statslige interesser
 - Det passive personalitetsprincip

4

Hvor foregår handlingerne?

- Konkret vurdering med udgangspunkt i
 - Virksomheden og dens infrastruktur
 - Adgang til tjenesten
 - Handelsvilkår, TLD og sprog
 - Relevans og kommerciel aktivitet
 - Aftaleindgåelse og markedsføring

5

Privat retshåndhævelse

- Karl Heinz Henkel (C-167/00)
- International privat- og procesret
 - Værneting, anerkendelse og tvangsfuldbyrdelse
 - 2000 Bruxelles Forordningen
 - 1988 Lugano Konventionen
 - Lovvalg
 - 2008 Rom I-Forordningen
 - 1980 Rom Konventionen
- Uden for EU og EFTA

6

Aftaler (udgangspunktet)

- Værneting
 - Altid søge ved sagsøgtes hjemting
- Undtagelsesværneting (fakultativt)
 - Opfyldelsesstedets værneting
 - Realydelsen ligger som udg. pkt. til grund
 - Filialværnetinget
- Enekompetence
 - Fast ejendom
 - Fælles forum (privat leje < 6 mdr.)

7

Aftaler (udgangspunktet)

- Lovvalg
 - Domstolens lovvalgsregler
 - Partsautonomien
 - Den individualiserende metode
 - Formodningsregler
 - Sælgers lands lov (karakteristiske ydelse)
 - Auktionsstedet (hvis det kan bestemmes)
 - Fast ejendom('s beliggenhed)
 - Dog lex communis (privat leje < 6 mdr.)
- Tvangsfuldbyrdelse
 - EU, EFTA, og tredjelande

8

Visse forbrugeraftaler

- Forbrugeraftaler
 - Brug uden for erhvervmæssig aktivitet
 - Kredit- og lånekøb (løsøre)
 - Erhvervmæssig virksomhed i forbrugerstaten
 - Også aktivitet rettet mod
 - Aftale omfattet af denne virksomhed
 - Omfatter også pakkerrejser
 - Men ikke andre transportaftaler
 - NB: Rom Konventionen
- Gruber (C-464/01)

9

Visse forbrugeraftaler

- Værneting (forbrugerens)
 - Forbrugeren kan vælge
 - Det kan den erhvervsdrivende ikke
 - Begrænsninger i partsautonomien
- Lovvalg (forbrugerens)
 - Partsautonomien
 - Ikke fravige forbrugerpræceptive regler
 - NB: Rom Konventionen
 - Handlinger nødvendige for aftalens indgåelse i forbrugerlandet

10

Case: Forbruger med bopæl i Danmark

- Handler løsøre hos udenlandsk virksomhed
 - I Danmark via hjemmeside
 - Dansksproget / Fransk sælger
 - Engelsksproget / Spansk sælger
 - Tysksproget / Tysk sælger
 - I udlandet i fysisk butik
 - Kontanthandel
 - Kreditkøb

11

Aftaler om transport

- Værneting (alm. regler)
 - Sagsøgtes hjemting
 - Opfyldelsesstedets værneting
- Lovvalg
 - Passagerens sædvanlige opholdssted
 - Hvis afrejsestedet eller bestemmelsesstedet er i dette land
 - Ellers transportørens sædvanlige opholdssted
 - Anden transport
 - Transportørens sædvanlige opholdssted eller leveringsstedet

12

Case: Oplysning om fortrydelsesret

- UK virksomhed oplyser om 7 dages fortrydelsesret i webbutik
 - Indgår aftaler med forbrugere i Danmark
 - Civilretlig sag
 - Offentligretlig sag
- Sml. Karl Heinz Henkel

13

Offentlig retshåndhævelse

- Territorialprincippet og virkningsprincippet
- »Dual criminality«
 - Rameafgørelse om bødestraffe (2005/214)
- Forbudsdirektivet (98/27)
- Samarbejde mellem håndhævelsesorganer
 - Forordning 06/04
- E-handelsdirektivet (00/31)

Begrænsninger i fællesskabsretten?

- Fri udveksling af varer og tjenesteydelser mv.
 - Tvingende almene hensyn (proportionalitet)
 - Den kommercielle ytringsfrihed
- Statens håndhævelsesforpligtelse
- E-handelsdirektivet (00/31)
 - Afsenderlandsprincippetets betydning

15

Afsenderlandsprincippet

- Det koordinerede område
- Hjemlandskontrol og gensidig anerkendelse
 - Visse undtagelser
 - Kontraktforpligtelser i forbrugerkontrakter
 - Nødvendig af hensyn til bl.a. forbrugerbeskyttelse
 - Alvorlig og tungtvejende risiko for en krænkelse
 - Stå i et rimeligt forhold til disse mål
- »Indfører ikke nye internationale privatretlige regler« (art. 1, stk. 4)

Aftalers gyldighed inkl. lovvalgsklausuler

- Samtykke og materiel gyldighed
 - Vurderes efter den anvendelige lov
 - Kan påberåbe egen lov (rimelighed)
- Formkrav
 - Anvendelige lov, indgåelseslandets eller parternes lov
 - Forbrugerens lov (visse aftaler!)
- Retlig handleevne ikke omfattet
 - Medmindre befinder sig i samme land
 - DK: Domicillandets lov

17

Lovvalgsaftaler

- Udtrykkeligt eller klart fremgå af aftalens bestemmelser
 - Eller omstændighederne i øvrigt
- Visse forbrugerftaler
 - Ikke betydning for præceptive regler
- Personbefordring; kun vælge:
 - Passagerens sædvanlige opholdssted
 - Transportørens sædvanlige opholdssted eller hovedkontor
 - Afrejsestedet eller bestemmelsesstedet

Værnetingsaftaler

- => Enekompetence
 - EU-retligt begreb (C-214/89)
 - Skriftligt eller mundtligt med skriftlig bekræftelse (også elektronisk)
 - Sædvane
 - Ugyldighed: Muligvis *lex causae*
 - Fremmøde ved domstolen
 - Uden at bestride rettens kompetence
- Visse forbrugerftaler
 - Kun flere muligheder for forbrugeren
 - Eller efter tvistens opståen

Thank you for your attention

Jan Trzaskowski
CBS Law Department
jt.jur@cbs.dk / +45 25370205
www.legalriskmanagement.com

This presentation is made in OpenOffice.org